

HANNY VAN DE STEEG

Woelige baren

✱ Roman ✱

*Anna wordt zwaar
op de proef gesteld,
maar houdt vol*

Hanny van de Steeg

Woelige baren

1

Het gerammel van de melkbussen klonk als een alarmbel over het erf van de boerderij. In het opkamertje vloog Anna Staal overeind in haar bed, en ze besepte meteen dat er iets niet goed ging. Even geleden had de boer haar gewekt, maar ze was weer ingedommeld, wat haar zelden overkwam.

Ze gooide de deken van zich af en sprong haastig uit bed. Het duizelde haar even, nog net op tijd kon ze de stoelleuning vastgrijpen. In een vermoeid gebaar streek ze over haar voorhoofd. Over enkele minuten zou de boer haar met de melkwagen ophalen. De gedachte aan het vele werk op de Eijkenhof beklemdde haar. Ze had weinig energie en zag als een berg tegen de dag op.

In een opwelling opende ze het raam en ze liet de koele, herfstachtige lucht langs haar gezicht stromen. Terwijl ze de geuren van de boerderij diep inademde, staarde ze in de verte. Op het vroege morgenuur was de wereld nog grauw en grijs. Over de landerijen lag een deken van nevels, in de mistige verte loeide een koe. Rillend in haar nachtkleding keek ze verlangend naar het opengeslagen bed.

Opeens kreeg ze haast, er was nu geen tijd om te piekeren. Boer Dirks had over het algemeen weinig geduld.

Anna's hand trilde toen ze de lampetkan pakte en een laagje water in de waskom goot. Ze depte haar warme gezicht met een natte washand, wat iets verkoeling gaf, maar het lusteloze gevoel bleef. Moeizaam trok ze de lange rok aan en knoopte ze haar jak dicht. Over de weg hoorde ze de wagen al aankomen.

Onverwachts overviel haar de misselijkheid, waar ze bijna van moest braken. Zenuwachtig rende ze naar de plee achter in de stal en deed voor alle zekerheid de deur op het haakje. Ze was net op tijd om haar maag boven de pot te legen. Terwijl ze haar gezicht waste, reed de boer het erf al op en schreeuwde naar het paard. Blijkbaar had hij een slechte zin, en nu was zij ook nog te laat.

Toen ze wegrende, griste ze in de bijkeuken haar omslagdoek van de kapstok. Haastig wierp ze een blik in het spiegeltje, en ze stopte een paar blonde pieken onder haar gehaakte muts. Daarna vloog ze de deur uit.

In het vage licht van de maan liep ze over het erf naar de gereedstaande wagen. Het paard hinnikte, waarbij de damp uit zijn neusgaten kwam. Anna ergerde zich aan het schrapende geluid van de hoef over het grind, het dier had blijkbaar zin in de nieuwe dag.

‘Waar blijf je!’ riep de boer, en hij drukte zijn pet dieper over zijn grijze krullen. Zijn donkere ogen stonden allesbehalve vriendelijk, hij had weer duidelijk last van zijn ochtendhumeur.

‘Neem me niet kwalijk,’ prevelde Anna en ze schoof snel op haar plaats tussen de melkbussen. Ze had boer Dirks zelden vrolijk gezien. Hij bezat geen humor en had een hekel aan smoesjes. Ze voelde er weinig voor om hem uit te leggen dat ze zich niet fit voelde. Waarschijnlijk was het een griepje na gisteren, toen ze in de stromende regen mee moest helpen om aardappels te rooien. De oogst mocht op het laatste moment niet verrotten. Zonder te mopperen had ze doorgezet, hoewel haar kleren doorweekt waren.

Ze verwachtte nog een standje, maar de boer vroeg gelukkig niet verder. Ongeduldig knalde hij met de zweep op de rug van het paard. Het dier sprong vooruit in de richting van het weiland, zodat ze bijna achteroverviel. Ze klemde haar hand om de rand, terwijl de wagen over het oneffen pad hobbelde.

Haar lege maag kreeg het onderweg zwaar te verduren. Anna voelde zich zo slap als een vaatdoek en zag tegen het melken op. Maar er kwam geen klacht over haar lippen.

Huiverend trok Anna de omslagdoek dichters om haar schou-
ders, zodat die haar enigszins beschermde tegen de frisse och-
tendwind. Voordat de wagen de bocht om draaide, keek ze
nog snel naar het erf van de burens. Zou Willem in de schuur
 bezig zijn, of was hij al op de tuinderij? Op dit moment was
 het verlangen naar hem groot, vooral naar het veilige plekje in
 zijn sterke armen. Ze zou direct vertellen dat ze beroerd was,
 en dan zou hij haar zeker moed inspreken.

Allerlei gedachten tolden als een draaimolen door haar
 hoofd. Het zou een meevaller zijn als ze hem even op het erf
 zag. Misschien was hij ergens op het land aan het werk en stak
 hij straks zijn hand op. In het schemerdonker tuurde ze in de
 verte, maar in de mist was er weinig te onderscheiden. Het
 leek wel of er iemand op z'n knieën op de klei zat, hoopvol
 richtte ze zich op. Maar toen de melkwagen voorbij denderde,
 bleef het donkere silhouet roerloos liggen.

Anna verdrong de teleurstelling en richtte haar aandacht
 bewust op de natuur. Enkele weken geleden was het koren
 binnengehaald, een paar kraaien die op zoek waren naar voedsel
 vlogen krijsend over de kale akkers. Langs de slootkant, waar
 hier en daar nog een enkele bloem stond, tsjirpte een krekkel,
 op meerdere plaatsen klonk hetzelfde geluid. In de struiken
 langs de kant van de weg bewoog iets, onverwachts kwam de
 poes van de Eijkenhof tevoorschijn.

‘Kom maar,’ glimlachte ze blij.

Binnen enkele tellen sprong het dier op haar schoot en vlijde
 zijn kop vertrouwelijks tegen haar aan. Ze aaide zijn zachte vel
 en voelde zich niet langer eenzaam.

Vlak voor de dam sprong Anna van de wagen en maakte het hek open. Een koe hief traag haar kop omhoog, maar graasde rustig verder toen de wagen lawaaierig het weiland op reed. In de mist doemden er een paar koeien op die dichterbij kwamen.

Anna pakte een melkkruk en schoof haar emmer onder een volle uier. Koud tot op haar botten drukte ze zich behaaglijk tegen het warme koeienlijf en pakte de spenen. De weeïge lucht van de melk deed haar geen goed, de misselijkheid kwam weer omhoog. Ze stopte even en zuchtte een paar keer diep. Moeizaam stond ze op om de volle emmer in de melkbus te gieten, daarna liep ze naar de volgende koe. Normaal draaide ze haar hand niet om voor het melken, maar deze keer kostte het veel energie. Zelden had de warmte van de koeien zoveel voor haar betekend, langzaam voelde ze de kou uit haar lichaam trekken. Ook het idee dat Willem in de buurt was, hield haar op de been. Misschien zag ze hem straks op de terugweg nog wel.

Na een uurtje waren alle koeien gemolken, de meeste liepen alweer te grazen. Met haar laatste kracht tilde Anna de zware melkbussen op de wagen, wat eigenlijk mannenwerk was. Voor haar achttien jaar was ze sterk in haar handen. Heimelijk was ze er trots op dat ze niet onderdeed voor een boerenknecht.

Dirks draaide zich om op de bok. ‘Gaan we weer?’

Anna stak haar hand op, haar maag begon al te rammelen. Ze sloot het hek en sprong weer tussen de melkbussen.

Op de terugweg nam de boer hetzelfde pad langs de tuinderij van de buren. Intussen was de mist iets opgetrokken en had Anna meer zicht op de omgeving. Langs de slootkant bewoog een gestalte, ergens op het aardappelveld werd er gefloten. Er verscheen een bos op haar wangen toen ze Willem herkende. Direct zette ze haar vingers aan de mond en liet haar deuntje horen.

‘Ik moet geen straatmeid op mijn wagen!’ riep de boer geërgerd achterom.

Anna had al een reactie verwacht en grinnikte achter haar hand. De boer hield nu eenmaal niet van die moderne fratsen, maar ze had geen moment spijt. Willem had haar in ieder geval opgemerkt, en dat plezier kon Dirks haar niet meer afnemen.

Terwijl de melkwagen voort hobbelde, mijmerde Anna verder. Ze hield van Willem met haar hele hart, en de liefde was wederzijds. Hij schonk haar alle aandacht en was oprecht bezorgd als ze iets mankeerde. Sinds vorig jaar was hij op de tuinderij van de buurman als knecht aangenomen. Hij kwam uit een ander dorp en was bij Van Ginkel in de kost gekomen.

Ze ontmoette hem voor de eerste keer toen ze voor een boodschap naar de bureu ging. Hij kwam juist met de kruiwagen van de tuinderij af en had zich voorgesteld als Willem Lammers. Zijn open gezicht en krachtige gestalte maakten direct indruk op haar. Hij had haar met zijn blauwe ogen aandachtig opgenomen, en verlegen had ze haar hoofd afgewend.

Ze vond hem aardig, maar het was niet direct liefde op het eerste gezicht. Als ze hem toevallig tegenkwam, groette hij vriendelijk en maakte soms een praatje. Meestal ging het over dagelijkse dingen, maar zelden kwam het tot een persoonlijk gesprek. Over zijn achtergrond vernam ze weinig. Ze wist slechts dat hij alleen in het leven stond en enkele jaren ouder was dan zijzelf. Aan zijn dialect kon ze horen dat hij niet ver uit de buurt kwam. Hij kon goed wennen in Ridderkerk en vond de Van Ginkels hartelijke mensen. Anna kende de bureu van hun regelmatige bezoek op de Eijkenhof als ze een avondje met de boer en de boerin doorbrachten in de pronkkamer. Anna maakte dan van tevoren de koffie klaar en sneed er koek bij. Als ze wat later met het volle dienblad aanklopte, hadden de mannen al een sigaar opgestoken. Vrouw Dirks zat met haar buurvrouw rond de tafel en besprak de laatste nieuwtjes. Ze zorgde later op de avond zelf voor een glaasje jenever en advocaat. Na het serveren van de koffie zat Anna's taak erop. Dan

trok ze zich in de keuken terug met haar breiwerk en de krant.

Willem verbleef op die avonden in het grote huis van de burens. Vaak was hij nog laat bezig in de kas, maar hij wandelde ook weleens naar het dorp. Toen Anna op een avond aan de keukentafel zat, kwam hij er weer aan over de Langedijk. Bij de oprijlaan van de Eijkenhof veranderde hij van richting en liep op de boerderij aan. Hij had beleefd gevraagd of hij binnen mocht komen. Ze vond het wel gezellig, zijn bezoek was een afleiding op de eenzame avond.

Ze had haar breiwerk opzijgeschoven en hem een stoel aangeboden, waar hij graag gebruik van maakte. Onder de koffie was het ijs wat gebroken en kwam het gesprek aarzelend op gang. Ze had verteld dat haar familie op het dorp woonde in een huisje van de scheepswerf, waar vader bankwerker was. Van 's morgens vroeg tot in de avond was het hard werken in de loods langs de Noord. Als oudste van zeven kinderen moest ze meehelpen om de kost te verdienen. Stiekem had ze verwacht dat Willem ook over zijn jeugd zou praten. Ze vernam alleen dat hij opgegroeid was in een weeshuis. Daarna was hij een poosje knecht geweest bij een boer, maar de tuinderij had meer zijn hart.

Na dat eerste bezoek zocht Willem haar regelmatig op als zijn baas een avond op de Eijkenhof verbleef. Op den duur ging Anna naar die momenten uitkijken, Willem wist altijd wel iets te vertellen. Ze mocht hem graag, maar hield dat prille gevoel nog voor zichzelf. Soms merkte ze dat er onbewust iets tussen hen groeide, de genegenheid bleek wederzijds.

Op een avond, waarop de spanning bijna voelbaar was, kon Willem zijn gevoelens niet langer verbergen. Het moest hem van het hart dat hij van haar hield.

‘Ho!’ schreeuwde Dirks over het erf.

Met een schok kwam de paard-en-wagen tot stilstand, zodat

Anna er weer helemaal bij was. Er was vandaag nog meer te doen dan tussen de melkbussen weg te dromen over Willem. Voor het ontbijt moest ze de andere dieren nog voeren.

Ze sprong haastig van de wagen en schepte in de schuur varkensvoer in de emmers. Bij de pomp voegde ze water toe tot er een dikke brij ontstond. Zuchtend sjouwde ze de zware emmers naar het weiland, waar de varkens zich knorrend bij het hek verdrongen. Ze staken hun snuit al in de trog, hoewel de bodem amper was bedekt.

Toen de varkens waren voorzien, verzorgde ze de kippen die op het erf rondscharrelden. Haar maag begon heviger te protesteren, maar het verzorgen van de dieren ging voor op de boerderij. Ten slotte spoelde ze de emmers schoon en liep haastig de keuken binnen. Vermoeid schoof ze aan tafel.

Op dat moment zakte ze in elkaar. De boer nam een slok koffie en had niets in de gaten, maar vrouw Dirks, die over haar grijze haren streek, sloeg haar stilletjes gade. Nu haar enige dochter was getrouwd, richtte ze meer aandacht op Anna, die dat niet altijd prettig vond.

‘Wat zie je bleek, meisje,’ vroeg ze met een bezorgde blik.

Anna merkte dat de boerin het meende. Over haar bazin had ze overigens niet te klagen. Wat het werk betrof, kon ze veeleisend zijn, maar ze was wel vriendelijk.

‘O,’ antwoordde Anna verstrooid. ‘Vanmorgen was ik niet lekker.’

‘Hoe gaat het nu dan?’

‘Prima, hoor,’ glimlachte Anna flauwtjes, maar het klonk niet van harte. Ze ging rechtop zitten toen de boer haar van opzij bekeek. Hij fronste zijn wenkbrauwen en mompelde dat iedereen daar weleens last van had. Zijn verweerde gezicht vertoonde nog meer rimpels.

‘Als je maar niet ziek wordt,’ zuchtte de boerin, die tegelijk het brood klaarmaakte. ‘Ik kan je vandaag niet missen... Er

moeten appels geraapt worden, daarna moes koken en wecken,' somde ze op.

Anna luisterde amper en keek verlangend naar het brood dat naar worst rook. Ze kreeg nog meer trek en vouwde veelzeggend haar handen. Nadat ze gebeden hadden, pakte Dirks een dikke boterham. Toen zijn vrouw ook was voorzien, kwam Anna eindelijk aan de beurt.

Na het ontbijt stak het akelige gevoel toch weer de kop op. Achteraf had Anna de vette worst niet moeten nemen, dat werd vandaag wel uitkijken. Ze hoopte dat de griep niet zou doorzetten.

Buiten ademde ze de frisse lucht in, wat iets verlichting gaf. Ze ging de schuur in om de manden te halen en liep naar de boomgaard die achter de boerderij lag. Zuchtend keek ze naar de hoeveelheid appels die verspreid onder de bomen lagen. Dat ging lang duren, voordat die allemaal opgeraapt waren.

Ze sprak zichzelf moed in en wierp met beide handen de appels in de mand, die al snel voor de helft was gevuld. Toen de zon goed doorbrak, begon ze het warm te krijgen. Ze blies een paar pieken uit haar gezicht en veegde het zweet van haar voorhoofd.

Terwijl ze de mouwen van haar jak oprolde, zag ze tot haar schrik een fietser aankomen. Razendsnel dook ze achter de heg, en ze hoopte dat hij haar niet had opgemerkt. Ze had geen behoefte aan Kobus Kats, die nogal nieuwsgierig was. De lange postbode met zijn moderne kuif en snor kwam bij iedereen aan de deur en ving dan allerlei nieuwtjes op. Anna hield niet van roddelen, bovendien vertrouwde ze Kobus Post niet. Nauwkeurig hield ze hem in het oog toen hij een paar brieven uit zijn tas pakte. Eerst gluurde hij over het erf en ging daarna pas naar binnen. Achter de heg zette ze haar werk voort, maar ze tuurde tegelijk tussen de struiken naar de deur. Al snel

stond hij weer buiten en fietste regelrecht op de boomgaard af. Met een kloppend hart zag ze hem naderen, maar helaas was er nergens een schuilplaats. Geërgerd stapte ze opzij toen hij vlak voor haar voeten van de fiets sprong.

‘Ik vind je heus wel,’ blufte hij. ‘Voor mij blijft niets verborgen.’

‘Je bent niet voor niets “het nieuwsblad”,’ had Anna er bijna uit geflapt. Ze wist bijna zeker dat hij in de keuken was ingelicht.

‘k Zal je een handje helpen,’ sarde hij en hij schudde aan de takken.

‘Nee!’ riep ze verontwaardigd uit.

Kobus tastte in zijn binnenzak, waaruit hij langzaam een brief opdiepte. Veelzeggend hield hij een brief onder haar neus, die aan Willem was geadresseerd. ‘Van de rechtbank.’

Met zichtbaar genoeg zag hij dat ze schrok. ‘Dit is een onheilsbrief, die Willem is een schurk!’

Anna stond te trillen op haar benen. ‘Je liegt, man!’

‘Nog praatjes ook?’ Nijdig stapte hij op haar af. ‘Neem iemand uit je eigen dorp! Mij aan de kant zetten, hè?’

Anna voelde zich in het nauw gedreven en keek hulpeloos om zich heen, maar helaas was er niemand in de buurt.

‘Ga weg!’ schreeuwde ze met overslaande stem. Voordat ze hem een klap kon geven, pakte Kobus haar armen stevig beet. Zijn verwrongen gezicht kwam dreigend dichterbij. Ze kon geen geluid meer uitbrengen, angst snoerde haar keel dicht. Machteloos was ze in zijn armen, die haar als een notenkraker omknelden.

Anna werd duizelig, haar maag begon weer op te spelen. Het maakte haar nu niet meer uit als ze moest overgeven. Ze walgde van de hele situatie.

‘Dit wilde je nooit, maar nú zul je moeten!’

Radeloos wendde ze haar gezicht af toen hij haar wilde kus-

sen. Wie kon haar uit de benarde situatie redden? Haar hoop was op de boer gevestigd die net de schuur in was gegaan. Uit alle macht riep ze om hulp, tot ergernis van Kobus die met zijn handen haar de mond snoerde. In paniek probeerde ze zich los te wurmen.

‘Je laat die vreemde indringer gaan!’ beval hij.

‘Nooit!’ schreeuwde Anna. Ze wond zich op, terwijl de toestand hachelijker werd.

Op dat moment knarste de schuurdeur open, achter haar knerpten klompen over het grind. Waarschijnlijk had de boer haar gehoord.

Kobus liet haar onmiddellijk los en drukte de pet over zijn ogen. Hij deed een sprong achteruit en wees minachtend naar Anna. De boer keek naar haar met een vastberaden blik. Ze voelde aan dat ze ging verliezen. Ze kon wel door de grond zakken met haar verhitte gezicht en trok snel haar muts recht.

‘Je kunt gaan,’ wees de boer naar de oprijlaan.

‘Precies, Dirks,’ beaamde de postbode. ‘Ze is niet te vertrouwen.’

‘Wat doe jij in mijn boomgaard?’ informeerde de boer uit de hoogte.

‘Zij riep me,’ priemde Kobus met zijn vinger zonder een spier te vertrekken.

‘Je liegt,’ reageerde Anna vermoeid.

‘Pak jij je spullen,’ gebod de boer met nadruk.

Anna perste haar lippen op elkaar en bekeek de boer niet meer. Met opgeheven hoofd passeerde ze Kobus, die met de handen in de zij triomfantelijk stond toe te kijken. Op het laatste moment wierp ze hem een vernietigende blik toe.

‘Verdwij van mijn erf!’ riep de boer Kobus toe.

Razendsnel sprong de postbode op zijn fiets en sjeesde de oprijlaan af.

Met gebalde vuisten liep Anna op de boerderij aan. Haar ontslag was een regelrechte ramp en had ingrijpende gevolgen. Nu moest ze uit nood weer bij haar familie gaan wonen, die al met z'n achten in het huisje aan de singel woonde. Ze moest meehelpen om de kost te verdienen, haar inkomsten konden niet gemist worden. Doordat ze op de Eijkenhof woonde, had moeder weer een mond minder te vullen. En nu stond ze van het ene op het andere moment op straat, dankzij de postbode van het dorp.

Ze kon Kobus niet uitstaan, op de dorpsschool mocht ze hem al niet. Hij was dominant en bemoeide zich overal mee. Het zat hem nog steeds dwars dat ze hem ooit had afgewezen om naar de jaarmarkt te gaan. Ze moest er toen niet aan denken, gelukkig had ze al een afspraak met vriendinnen. Op de volgende uitnodiging was ze ook niet ingegaan. Hij kon niet verkroppen dat Willem haar vrijer was geworden. Vanaf die tijd zat Kobus haar voortdurend dwars, als hij de kans kreeg. Het liefst ontliep ze hem, maar vanmorgen lukte dat niet meer.

Wat een huichelaar, verzuchtte ze woedend. Zich mooi voordoen bij Dirks, maar zij stond nu wel op straat... Wat moest ze in de keuken zeggen?

Aarzelend liep ze naar binnen, waar de boerin nietsvermoedend appels zat te schillen. 'Heb je de mand al vol?'

'Nee,' zei Anna en ze plukte nerveus aan haar schort.

Vrouw Dirks keek geschrokken op, haar mesje plofte in de schillenbak. 'Wat zie je eruit!'

Met trillende vingers strikte Anna haar muts en ze schoof haar schort recht. Boosheid borrelde in haar op, en even stond ze in tweestrijd. Moest ze zich neerleggen bij het besluit van Dirks, of ging ze zich verdedigen? Toen het gezicht van Kobus weer opdoemde, was de keus niet moeilijk meer.

'Het is gemeen!'

'Wat is aan de hand!'

Op dat moment werd het Anna te veel. Ze viel neer op een stoel aan tafel en snikte het uit met het hoofd op haar armen.

De boer, die haar gevolgd was, bleek onverbiddelijk. 'Je weet wat ik gezegd heb.'

Nu was het te laat, ze had er eerder over moeten beginnen. Moedeloos streek ze over haar ogen en ze liep naar de gang, maar de boerin pakte haar bij de arm.

'Zeg dan wat er gebeurd is.'

Dit was Anna's laatste kans, maar helaas was Dirks haar voor.

'Ze stond te vrijen met Kobus. Zo'n meid wil ik niet hebben.'

'Kobus viel me lastig, maar hij liet gauw los,' weerlegde Anna en ze keek de boer onbevreesd aan.

'Mooi verhaal,' schamperde hij. 'Pak je spullen.'

Anna verdween naar het opkamertje, in haar positie was ze machteloos. Driftig schopte ze de deur achter zich dicht. Wilde ze nog wel werken voor een baas die haar wantrouwde?

Woedend plofte ze neer op de rand van haar bed. Langzaam maakte haar boosheid plaats voor verdriet. Bedroefd keek ze het sobere kamertje rond, waarin een bed stond en een kast, maar waarmee ze tevreden was. Op een vrij moment zat ze op de stoel voor het raam naast de dekenkist. Dit vertrek was van haar geweest, hier had ze zich veilig gevoeld. Thuis moest ze weer met haar zusjes op zolder slapen. Maar ze wilde geen medelijden met zichzelf krijgen en vocht tegen haar tranen. Dirks' besluit dat ze de hoeve moest verlaten, stond vast.

Anna vermande zich en trok het rieten koffertje onder haar bed tevoorschijn. Ze smet haar ondergoed erin, ook haar zondagse schoenen en tasje. Gejaagd vouwde ze de rok en het jak van de klederdracht op en legde daarop haar Bijbeltje en de krullenmuts en het zwarte hoedje. Met tranen in haar ogen bond ze de leren riempjes vast en wierp nog een laatste blik door de kamer. In een bruusk gebaar boende ze over haar

wangen om zich niet te laten kennen voor de boer.

Toen ze de gang in liep, klonken er opgewonden stemmen vanuit de keuken. Dirks probeerde zijn vrouw te overschreeuwen. Het lawaai verstomde toen Anna onverwachts op de drempel stond, de ruzie ging duidelijk over haar.

Met een ruk schoof de boer zijn stoel achteruit en hij beende op de deur af. De boerin zuchtte hoorbaar, maar keek niet op. Haar handen beefden toen ze tussen de schillen het mesje opdiepte. Het moeilijke moment van afscheid was aangebroken. Wat moest Anna zeggen tegen vrouw Dirks, die het blijkbaar niet eens was met haar man? De stilte in de keuken was benauwend.

‘Ik ga maar,’ zei Anna gejaagd. ‘Bedankt voor alles.’

‘Nee,’ reageerde de boerin beslist. ‘Je blijft in ieder geval tot de drukste tijd voorbij is.’

Anna liet de koffer uit haar hand ploffen. Wilde ze dit nog wel na alles wat er gebeurd was? Haar verstand zei dat ze de boerderij zo snel mogelijk moest verlaten en een dienstje op een andere hoeve moest gaan zoeken. Voordat ze haar plan ging uitvoeren, kwamen er al twijfels. Zou op die boerderij een opkamertje zijn? Kon ze met de nieuwe bazin overweg? Weliswaar had ze het met vrouw Dirks getroffen...

Anna voelde haar blik op zich gericht, een beetje smekend zelfs. Medelijden kwam in haar op, omdat de boerin het werk nooit alleen aankon. Anna's hart ging een andere taal spreken dat ze de hoeve niet verlaten kon.

‘Goed, vrouw Dirks,’ besliste ze en ze pakte kordaat haar koffer op. Het voelde een beetje vreemd toen ze door de gang het kamertje weer binnenliep. Allereerst zette ze het raam open. Ze staarde in de verte, leunend met haar armen op de vensterbank. Dit was haar plekje, als ze iets te verwerken had. Over de gemaaide akkers scheerden enkele zwaluwen, ergens in de sloot kwaakte een eend. Het viel voor haar niet mee om

onschuldig haar ontslag te krijgen, maar ze vond het ook heftig dat de situatie weer omgedraaid was.

Na alle narigheid drong het opeens tot haar door dat ze aan het werk moest. Snel pakte ze het koffertje weer uit en bond haar schort voor. Op een drafje liep ze naar de boomgaard, en onderweg peinsde ze nog na over het gesprek. Wat bedoelde vrouw Dirks met haar laatste opmerking? Het klonk wat vaag of ze na de drukke periode mocht blijven. Of had ze op de Eijkenhof soms haar langste tijd gehad?

*Zal Anna de juiste
keuzes maken,
juist wanneer het
moeilijk is?*

Anna is dienstmeid op boerderij de Eijkenhof in Ridderkerk. Het is mooi en dankbaar werk en levert haar kost en inwoning. Ze heeft verkering met Willem, de tuindersknecht van de burens, en is gelukkig met het leven dat ze leidt. Daar komt verandering in wanneer Anna in verwachting raakt. Tot haar verdriet mag ze niet meer op de boerderij blijven. Een moeilijke periode begint, waarin Willem ook nog eens heel geheimzinnig doet over een brief die hij van de rechtbank ontvangt. Anna's vertrouwen wordt zwaar op de proef gesteld.

Met *Woelige baren* brengt **Hanny van de Steeg** een aangrijpende historische roman over het maken van keuzes die van alle tijden zijn. Ze schrijft al meer dan twintig jaar romans. Ze heeft daarnaast ook een aantal jeugdboeken op haar naam staan.

ISBN 978 90 2053 738 3 NUR 344

9 789020 537383

www.citerreeks.nl

CITER REEKS